

محمد رفیع

۲۹۵

ایران سفارت نامه سی

Mr. R. H. Dyer
1867

استانبول

هلال مطبوعه سی - باب عالی قارشیستندہ

۱۳۳۳

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه سنتی علاوه سیدر

پیک ایکیوز یکرمی ایکی سنه سنه دولت علیه دن نامه رسلاک ایله چشم
در ائمه کیندوب کلان

محمد رفیع افندی^{ئا} سفارت نامه سیدر

سبب ایام اعجم با دولت علیه ابدی القیام و کیفیت دیسیسه ایشان
در حصول مامول و محاربہ دشمن خویشان

بر مدتندن برو مالک ایرانه شاهق عنوانی اکتساب ایدن فتح جمل
شاه بخاریوم روسيه لو یدنده و طاقه افغانیان حکمده اولان مملکت
جزویه لرندن ماعدا منی عموماً تحت یداستیصاله ادخال ایتش ایسه دخی.
دولت علیه ابدی الدوام صانه الله تعالی عن تعرض اللشام الى يوم القیام جانب
قوی الجوانین شاهنی تصدیق و طرفیندن ارسال رسال و وسائل ایله صورت
یکجهتی و رسم محبت اظهار و تسبیق بیورو ولینی صورتند عنوان سلطنتی.
دولت ساره بیشته و همچواری اولان سند و هند و افغان واوزبک
دیارلندہ قرین اشتہاد و برقراری مکتب قوت و اقدار و خصوصاً
اذربایجان ولایتلرندن ثانی مقدار نه مستولی و بالتجاویه مدافعتیه عدم
قدر تلری ظاهر و جلی اولان روسيه لونک دخی فی الجمله کسر قوت نه مدار
اوله جنی باه و اشکار و ایران خلقی زیاده غرور و نخوت و بوصفتک ضد
کاملی اولان دنائت و خستله متصرف بر قوم بیمار او لدوغنه مبنی شاهانه
استحقاق دعوا منی صراحت تذکیر و عادت او زرہ مخصوص نامه و هدیه
تسیر ایدرک استدعاده استکبار ایله بوصافی طبیعتیه تمام ایچون اعمال
لطائف الحیل اعمال نه مباشرت برآه حالا اذربایجان حاکمی و ولی عهدی
اولان او غلو عباس میرزا وزیر اعظمی اولان میرزا شفیع طرقدن
ادعای جهت جامعه اسلامیه و دعوای خلوص و محبت اعجمیه واولور

اولماز مواد جزویه ضمینه طرف دولت علیه وارضروم . والیسى سابق دولتلۇ يووسف ضىيا پاشا حضرتلىرى طرفته بىباي ايلچىلەر ارسالىنە مبادرت اوزرەلر ايكن روسىيەلو اوزرینە وقوع بولان سفر ھابون تمام حصول . مأمول مذكورلىنى موجب سهولت وباحصوص مرسوملى ايلە واقع اوچقى مخاربە و مسالىمە دوات عليه يە مشاركەت ادعاسىلە جائى منقعت اولىق زعنە دوشوب مشارالىه يووسف پاشا حضرتلىريه ارىپەچاي باشىنە برلشوب بالاتفاق دشمن دىنجى سب و استراقق ايمك ايجون شىزادە مشارالىه عقدىيىوند و عەهد مىتاق ايشىكىن و فاء عهد ايمىوب بر دىنى فاردق و ايرىز دېرەك جانب مشارالىه و در علىيە يە كل يوم ايلچىلەر ارسالىلە اعتقد مثلاو كرمىت بازار محبت و قىنى جانبە كسر واقع اولىور ايسە كندولره موجب مسربت اولىق اعتقد دەھە مصون عن الغالى غوغالى ايراقدىن سير و تماشىه همت ايتىكلارى .

صورت حىل نجحىم روسىيەلو يىكدىكى درامور دئاركە و سفر

طاڭە ئىجام روسىيەلو جانبە دىنى بىنوع حىلە و دىسىسە اختىاعە مىتارت ايلە سفر ھابون تتحقق اىتدوىكى ائنادە كندولرى كويى امىر مصالحىيە مباثرت و آرالق آرالق طرفىنەن كاغدلار و ايلچىلەر ارسالىنە مبادرت و مرسوملىرى بالوجوه تأمين ايلەيالت چىلدەدە واقع اخلىكىڭ و بعده قارص قلعەلىرى اوزرۇنە تسلىطە دلالت ايدىوب عون و عنایت جانب خىرا ناصىرىن و يەن و توجهات ظل الله في الأرضين بركاتىلە بوايىك محلەدە وىجند دفعە مشارالىه يووسف پاشا جانبىدە عدوى مغۇر زىادە مەسىن و مەقەھور اولماشىلار ايسەدە ايراندە كلىا مندفع اولىدىقىنەن انچام كارداھ غلبە روسىيە طرفندە قالمق فىكىرى و ياخود اميد موافقت ايتىكلىرى دولت عليه طرفىنەن و فرانجەلو جانبىنەن مصالحىيە و قوئىنە كندولرى تشرىك و مصالحەلىرىنە توسط اولىماقق و ھەمى و بوارالقدە حالا سى و اقدام اوزرە

اولدقلرى مەلم عسکرلىرىنە و ساۋىر ادوات خىزىتلىرىنە بىر ئەنظام و رابطە ويرمك خلىاسىلە روسىيەلوى دىنى الدن بىراقىوب دامىما و مستمر آخىرىرات . ماۋالە و حرکات خىبىلە ايلە انلىرى اغفال ايمك زعنە دوات روسىيەلو دىنى اىچىمى . دشمن قوى عد اىتىيوب هەنە وقت مىراداتىسەلر غلبە و ياخود دەخواهلىرى اوزرە مصالحە ايمك عندرلۇنە امەر اسەل اولدۇغۇن اىجام كندولرى . اغفال ايمك زعنە دوات روسىيەلو اىچىمى وارمۇب حاضرە ئانلىرى طرفە عسکر و سفر ترىيى اقضا ايتىز ايكن وار قوتلىرىنى دشمن قويلىرى اولان دوات عليه اردۇسە صرف و تحويل ايمك دىسىسەسىلە اىچىمانك خىلە خەفيەسەنەن صرف . انتظار افكار و رواج كار و تقويت مصالحتلىرىچون ادانە صورت ئىماشات . ايمكىدە اولدقلرى .

كيفيت معاملە ئىجام بىدوات فرانجە و مقدمە حىلە ئىشان

باۋازلىش لىئام

فرانجە قرالى اولان بىناپور طە جىانى روسىيەلو ايلە بىدات خصوصىتىنە باوتۇز قرق سەندىن بىر قىنى دولتلۇن تەمتدار و نە مقولە مەلکەت اخلاقىس . بايتىش ايسە بلاقصور صاحب اوللىرىنە دە و تسلىم ايمىدكە روسىيە ايلە صلح ايتىمدىش دىوافواه ناسىدە شىوع بولان خېرى فە و فرانسەلۈنك غلبەسە دوات عليه ايلە فرانسەلو يېتىنە دوات روسىيەلو اىچون مباختە خەوارىيەسى سېقىت ايدىن موافقت و مشاركەت كەتكۈسەنە ئىجام فەرېتە اوپۇب دوات عليه يە ايتىكلىرى مثلاو جىڭ و صىلدە كندولرىنى دىنى آرایە صوقوب تەمىسىلىن منقعت موافقت و يەنى يالكىز كفتار و اطوار فەرېب ايلە فرانسەلوى طرفلىرىنە جىلب و اغانلىرىلە مصالحتلىرىنى رؤىت ايمك زۇم فاسىدە و رائى كاسدىلە فرانجەلو جانلىھە الفتە و بىرقىب يول بولوب زىادە بىلەن و محبت و فوق الغايە عرض و خلوص و خصوصىت و قرال مشارالىه .

صورت اعانته بر طرفدن دخی فرانجه لولار آیا ص-وقوب بر بر لیه
بالاتفاق انواع خدعا واحتیال و بلکه حرب و قتال ایله او لطر فلری کیا آورده
قبضه تصرف و پایمال آتلری ماحظ و احتمال دولت علیه با جمله دول
خصارادن زاده غیظ وبغضی معلوم ارباب وقوف ایسه دخی لدی الحاجه
دولت علیه کوره اعجمان ایله مقابله و مقابله اهون و روسيه لو و فرانجه لو
مثلاو ایکی قوی دشمنک ورادن یعنی ایران سمتندن دخی دولت علیه
حدودینه تقریلری معاذ الله تعالی نججه مخدوری مستوجب اوله جنی
بر امر معین اولدینگندن چاکر کینه لری فرانسه لو ایله بونلرک آرالرینی
تبریدو کوز کوره ملکلری خالریه ایلله تسلیم مخدورندن تبعید قصدیله زیان
ییانی باز و دسائی دشمن دینی اطرافیه افاده دهه اغاز ایدوب شاهک
وزیر اعظمی اولان میرزا شفیع و امین الدوّله فامیله مدبر ملکی او لوپ خانه سنده
مسافر اولدوم الحاج محمد حسین خان اصفهانی و سائر متینزان دولت
وارباب مشور تلری نزدنه کرات و مراته مناسبت کتو ره ک روسيه لو
ینیں الدول کذب و دروغ و عهد و ميثاقده عدم ثبات ایله مشهود ایسه دخی
ینه هر حرکتی فی الجمله قانون عدهه مطابق و مستقل دولت دیکه لايق
او لوپ الحق فرانجه دولته قوه طالع و انواع دسایس ایله ظهور ایدن
پایپور طنک هیچ بروقتده قوله و فعله اعتماد جائز اولیوب که تو مهتر
هر نه کدايشلر و خیر و شر هر نه که سویلر ایسه حضرآ و قصرآ کندی اتفاعی
بورشة انتظام دول اخرانک کبر و اقطاعی اراده سندن عبارت و شمدی ده
دکین کندویه محاکوم اولان دوللرک اکثریتی الحالة هذمه اعجمانه اشراب
اینکه اولدوغی داروی شفانما ایله مجموع و مجموع ایلدیکی معلوم
ارباب دقت ایدو کنی تعریف و بوفقی مقدمما بالامأموریه آرنود اسکندریه سنده
ایکن اول محله قریب وجوار اولان وندیک جمهوریتی دولت عجمدن
اقوی و منظم و یجه بیلائق مشهود و جسور بر دولت محتشم ایکن صورت
معاونته بکلری و مظالمدن حمایت صددیله خلقنی فریقه و نج-ارت

دخت خاطره کفر و نتیجه سنه چاره سی بولمنز خفی و جلی نجعه نجعه امال
و افعالک استحصاله مقدمه مسلمه النتیجه اولدوغه مبنی بونلر ایله الفق
جانه هفت بیله رک اظهار محبتده اعجمامه مسابقت و بنیاد معاشرتی پر کرمت
ایدوب بوبی چاره لردخی شمدى يه قدر دول نصارا ایله مناسیتاری و اطوار
کرد اداروند معلومیتاری اول مدیغه بناء ایشته فرانسه لویی تمام طرفه جلب
و فریفته اندک شمدى هر ایشمن دخواهمن او زره کور دیر لوب و دول تزده
صنایع افرنجیه دخی منتشر اول مق منفعتاری کالیله حصوله کاور دیو پیدری
رسان و رسائل ارسال و معلم عسکر و مهندیس نامیله تبریزده و قونسلوس
عنوانیه طهرانه مقیم وبعده بغداد جانبندن و عقینده بنای پور طه قیلنندن
حوالد اولان فرانسه لویه تویر و تکریم بهمال ایدوب طهرانه بوقیر
ایله دائزه ده ساکن اولان قونسلوس سابق لا بلانش و ترجانی اولان
یاسف جوانی نام فرانچه لولر ایله خفی مصاحبتعز ائتنا سنه اعجمات خیله بارده
ودیسیسه ظاهره لرینی تریف و استهزا و افندی بوزن تمام حضرت نابولیونک
دخلواهنه موافق وارتکاب تکلف و اختیار تعیه غیر لایق و غایت ایله کذاب
بر قوم مستحق الامدر دیو مذهب ترنده اطراف و قربیاً ریخ افرنجیه مبتلا
اوله جقلری جزماً و یقیناً معلومی اولوب الجھ حضرت نابولیونک بو باده
احتراز ایده جک تدبیر و مسموع و محز و ملری اول مدیغه تلیحه و تصریحه
بوقیره اشراب و ایما ایدوب انلرینه بونلر اوضاع ناروا و تعینناه لرینه
دائزه و سائزه واقع اولان معامله "بارده و شتم و سر زنشلرینه تحمل
و سمت مداراده مبالغه اقدام و اعتنا ایتكده اولد و نجی .

تدبیر فتیح مسماه برای تبرید بدمنیانه دولتين فرانجه و اعجمان

بادلهٔ قویهٔ صدق ارتسام

حالا اذربایجان الکهستنگ ممالک مددو حسنه موجود آلتی یدی بیک روسیه لونک دفع وا زالهستنده ایجادمک عدم قدرتی بدینهی و مشهور ایکن

اوزره تدبیر طوب و شمشیر ایله ام الدنیائی دینخ افرنجدن خلاص و تطهیر
ایلديک جمله عند نده ظاهر و هويدا اولدوغنى اطرافیله افاده و انباء عقینده
محاطین موچ ایهم عند روند بند کير و انها هر قدر محل ادب و خطأ ایسه
دخن بوقبیری صورتا دوست و خیر خواه اتحاذ ایتدکار بچون معرض
صادقنه تکرار تقریره مبادرت ایله الحالة هذه کثرت ظلمکردن ناشی
عموماً سکان بلدان نالان و مراتب و مواجهین محرومیتلری سیدله کافه
عسکریکنر دولتکردن روکردن و بوندن بویله فرانججه لویه تمیور
قوبدن عسکر امرادی اسان اولدوغدن غیری بروبهانه و دعوای محبت ایله
دیاریکزده ادماریخی تکشیر ایتمکده اولدوغى و ادماری خفی و جل
ساده دلان اعجم ایله الفت و معاشرت و حتى قونسلوس ساھلری اولان
لابلانش دوضری استانبوله کتسیوب مجرد سیرو روئیت بهانه سیله اصفهانه
کتمکه عقد نیت آنکله بونلر قریباً یا حیله و دسیسه و باخود حرب
صورتیله برفساد ایجاد ایده کلدکاری نایان و باخصوص قونسلوس و ترجمانی
مرسومان بند ثالثه تحریر اولناین و جهله بو فقیره بو معنای شویله
بویله افاده و تقریر ایدوب بونلدن تحفظ کار ارباب اذعن ایکن
رسیلو مصالحه‌سی واهیسیله فرانسه‌لویه بو مرتبه میل و رغبتکزه
استغراب ایدرم «علاج واقعه پیش اوزوتوع باید کرد» هله اول امرده آخر
کاری ملاحظه و دیاریکزی شر و مضر تلرندن محافظه ایمه کز حقیکزده
خیری در دیو واقع حالی توصیف ایلديکمده عقل و فراسته کندوی
جهادن اقدم و رأی و تدبیره افلاطون اعلم عد ایدوب کمال حق و دنائت
و زیاده مفاسد و خبات ایله منصف اولان وزیر اعظمیلری میزاشفیع
بو فقیره اعتراض ایله ایمسز فرانججه لویه بچون بو منته حرمت و رغبت
ایدرسکر دیجک بو حقیر دخن افالم معتلله عنانیه سزک اقیلمکنر مثللو
صغری الانجا و دول نصارادن مبزا اولیوب هر جانجز دشمن و انداء
و کار و اعمالیز جیع زمانده مقتضای شرع قویم اوزره کفار ایله مجاهده

و معاونت بهانه سیله دیارلرینه امر مرشدہ مباشرت و مدت قیله ده بر آغیزاوی
پاقدسیزین و اصلًا طوب و قنک امقدسیزین بقته ایچلرینه کیروب ضبط
و تسخیر و کبرا اغیانی صوبوب عموماً فقیر و استدوكنی ایسر ایتدوک
و كذلك بوقبیر بالماهه بیبلغرادده ایکن نمچه دولتیه محاربه ایدرک زور دستیله
مانطوه قلعه‌سی استیلا ایتدک دلنصرکه شهرت عدل و دادنی اول دیارلر
نشر و کون کون جلب قلب حیله‌سی ایجاد ایده رک نمچه لویه فی الجمله اغبرار
در دناری اولان بخار طائفه‌سی و غلو اسعار و مظالم بسیاره مبتلا اولان
بیج و حوالیسی خلقنی طرفه اماله ایله بزه برحکم لازم اولن نمچه قرالی
اوله جنگه فرانججه فرالی اولسون دیو دولت قدیملرندن اعراض و طرفه
تبیعت ایتدیر دوب كذلك بروجه اسهیل نمچه دولتی دخنی ضبط و تسخیر
ایتدوک ایچنده بولنیش و کوزمله کوزملش کی معلوم فقیرانه ایدوکنی
و دولت علیه ایدی الدوامه سو قصد ایله صورت محبت و خصوصیتده نمچه
نمچه تدابیر خفیه اختراع ایتش ایسه دخنی الحمد والمنه بر وجهه
کوزینه کسدیره میوب کاکان وادی خلوص و محبتده پویان اولدوغی حالمه
فقط دولت اخر متابه‌سنده و برآ و بحرآ دارالخلافه مسافة بعده ده اولان
اقليم مصره جانب دولت علیه دن مأموراً کلدم دیو ساخته فرمان و مباشر
ابرازیله بر تهریب دخول و ضبط ایدوب در سعادتنه اولان ایچلری بونده
بر سهو وارد پشاپور طه بحر محیطه چقوب اندن هنده اولان انکلتله لو
اوزرینه کیده جک ایدی بر کره دولته یازوب تحقیق ماده ایده میم دیو
مهلت مخصوصه استحصال و کیدن سفینه مخالف هوایه تصادف ایلدي
و شویله بویله اولدی دیه رک بر قایق ماه اهال و بوار القده مصر کاس اباب
استحکامی استکم الدن صکره بی پروا و بلاشم و حیا بزه بویله الوردي
بویله ایتدک سز دخن بلدیکزی ایدک دیو هیچ بزه دولت‌دن
وقوع بولماش جواب ناروا اعطای ایدیجک دولت علیه دائمی القرار
قوه قاهره‌سندن بر نبذه سفی اظههار ایله السموم علاج المسنوم مفهوم مج

و غوغای اولوب بونلردن بریله جنک او زره ایکن بزمله محدود دشمن ایله همین او ماری حسیله بزه اهانت و خصمز جانبه اعانت ایتماری محدود و محاذیر سائمه دنوارسته اولق تدبیریله دیکرلرینه بالا قضا مدارا و آنلرک اطوار و کردارینه از قدیم وقوفز اولنله دائماً بصیرت او زره معامله ایده رز یوخسه اتلردن دوستلوق و منعت امیدیله سز کی بلا موجب بونجه مسافت بعیده دن اختیار تعاب ایله کندي مملکتمنزه دشمن دعوت و جلب ایمیورز دیدیکمده جمله‌سی یکزان افندی راست سویلرسک و کفتارک بزه دوستلوق در دروم دولیله بزه آفاق و اتحاد واجدر زیرا دین قرنداشی و همچوارز دیو بو قولرخی تصدیق و باقاوم نیجه او لور دیو ختم مجلس و کهتار وا لو قتده فرانجمن کلک او زره اولان‌گردان قام جنرالک و صولنلن صوکره تنظیم ایتدیره جکلری مصالحه ماده‌سنک نتیجه‌سنه انتظار و کافه کلامی هر پارشاھلرینه عرض و اخبار ایده کلدکاری.

صورت مذاکره احوال مصالحه ایرانیان و کیفیت توسط

پرمضرت فرانچه‌لویان با شهزاده عباس میرزاویان

تحیران دران ولا

بو فقیر طهراندن عودت ایله تبریزه داخل اولدوغم کونک فرداسی پلریزدن طهرانه عنیت ایدن فرانچه‌ایلچیسی عن دن نام جنزال ایله ولی عهد اولان شهزاده عباس میرزا چند روز هر بر خصوصی مذاکره و من سومک صوریسنه فی الجمله تحصیل وقوف ایتش بولنده‌یعن دن شهزاده مشار ایله بو فقیر ایله لدی الملاقات افقی مصاحب دلت علیه یه عرض خلوص و محبت صحبتلردن صکره افندی فرانسه‌لو مالکی رومدن عساکر و افره امراریخی تکلیف ایتسه عجا راضی اولورلمی دیو لدی السؤال بونلرک بیته کذار شریز اولان مسامله معلوم حقیرانه اولیوب اوله

ا مرده بیک در لوکاتا موضیجه و جواب با صواب ایرادیه جرئت ایده مدیکمدن شاهم بنده کن دلت علیه دادن برنوکر و بویله امور معظمه دن بیخبر اولدیغمه منی بو سؤال شریفکزه جواب قطعی ویره مانجی روسيه‌لو محاربه‌یچون کندي مملکتندن کتوهه جکی کلیتلوعسکرینی نمچه وروسيه دیارلرندن اسرا ر وقته محتاج اولفاه سریعاً ایرشدیره ک ایچون ملکت عثمانیه دن کذاری لدی الاستدعا جانب دولت علیه دن بروجهله رضا ویرلیوب فقط برایکیوز نفرا و قبیل و مهندس مقوله‌سی عمله‌لری بو سنه طرفدن چیره ک ایچون بر زعیم تعین اولندوغی افواه ناسدن مسمو عم او ایش ایدی بو خبرک صدق و کذبی وبعده نصورت کسب ایتدوک معلوم دکادر دیدیکمده افندی بو تکلیفلرینی تجویز بروجهله جائز دکادر وروم دولتی دخی بو که راضی اولماق کر کدو دیجک بوقیر مقدمه بالتأمل فهم و احساس و قوسلوس سابقک سیاق و سباق کلامندن ادراک و افتراض ایلديکم اصرار عسکر تکلیفلرینی جنرال مرسوم شهزاده‌یه ایراد ایتش اولدوغی جرم و تیقن ایله شاهم عموماً طائفه افرنجیه نک و خصوصاً فرانچه‌لونک حیله و دیسیسه‌لرینه نهایت و غایت بودقدر بویله کلیتلو عسکر ادخال شویله دورسون یمکن اولدوغی صورتنه بر تفریخی ملکه تقریب و ادخال جائز دکادر بونلر وندیک و نمچه مثلو قوى الاقتدار نیجه نیجه دولتلری شویله و بویله حیله و دیسیسه ایله مغلوب ایتمشلر در دیو بند رابعده یازدیغ تقضیلایی کان یکان تقریر ویان و دولت علیه آنلرک بو تکلیفلرینه قطعاً راضی اولیه جفنی افاده و عیان ایلام مشارالیه تکرار جوابه آغاز ایله بر رقاچ سنه مقدم هند چانبه‌نده اولان انکلتاره‌لودن دولتیزه کلان بیوک ایلچی مقابله طرفزدن اولظرفه کوندریان نجی خان نام بیسوک ایچمز کلدکده سز طهرانده ایدیکز آنکله مصاحب ایتدیکری دیدکده خان منبور بو فقیر ایله بر خانبه‌ده مسافر اولق حسیله هندک احتلال احوالی و کندویه بر رقاچ بیک عسکر ترفیق اولنسه بتون ممالک هندی شاهنریچون سهولله تسخیر

ایله جکنی استه من بالدفعات نزد حیرانه مده قریر و تذکیر ایتشیکن بیل شاهم خان منبور ایله بالدفعات ملاچ او لدم آنجق امور ملکیه به دائر صحبت ایندک دیو من امندن تجاهل ایلدیکمده هندک مجموع خاقی دولته. بیعنه حاضر و همان طرفزدن بر ازدوارساله ناظرلر ایدوکنی خان منبور تقریر اید زیرا انکلتاره لو ایله امر دینده مباینت و سائر حکام و طائفة افغان ظلمنه عدم قدر تلوزدن ناشی ادنی همتله تسبیح اولنور عجیا ولظرفه سفر ایتدیکمز صورته بر کونا ضرد و خطر و قوعی ملحوظکن میدر دیدکده مقدمما طهرانده بعض بی اذعانک کفتارزدن استشعار ایتدیکم و جهله فرانجه لونک بو طرفدن عسکر امن اردن من فقط انکلتاره لودن اخند و انتقام ایجوندر یو خسنه توسعی داره مملکت وا کتساب منتعت ایجون. دکلدر ممالک هند سزه ملاصق و مناسب اولنله جله سزه ترک و اعطای ایدوز دیو ایجای اطماء وارضا صددنه ایسه لر دخی دیار هندک تسبیحند. آخرک معاونته محتاج اولمقلرنی بوفقیره ایما معرضنده شهرزاده مشارالیه سوال مذکوری ابراد ایلدیکی بجزوم عیدانهم اولیجق شاهم و سمت دائرة دولت بھر حال موجب اشتغال و محنت و استحقار خصماباعت ندادت و دردست اولان مملکت محافظه سنه مبالغه ایله طمع دنیویدن او ترو آخر بلاد و عباد اوزرینه سفر آچق و تیجه‌سی مجھول اولان سفری حضره ترجیحه ایتمک سبب و خامت ایدوکی معلوم ارباب تجربه وبصیرتدر بومقوله ایلچی اطماء و یاخود آخرک معلل بالاغراض سوق و اوضاعی تقریبیه حلا ملککزده اعدای دین دورایکن سمت آخره سفر ایتمک بیجه تجویز اونه بیلور دویسی لونک دفعی تدبیر بیورلش ایسه آنی بیلهم دیو مصالحه لری کفتیدن استخراج ایلدیکمده ای افندی دشمن ملککن چیقدیغی و ولایتکزدن شو مقداری مهربکر ایله یدلرنده ابها ایدک دینلیکن صورته مصالحه بیجه ممکن اوله بیلور مملکت غصباً یدشمنده ایکن عاقبت کار ملاحظه سیله انسانه کران کلاز اما مهر له تسلیم بلاذبزه پک مشکل کلیور بواهه حق ایش.

دکلدر دیدکده اعداء ایله مغلوبآ مصالحه هر دولته و جمیع زمانده اوله کلش دو حتی زمان سعادت حضرت شفیع الامتیه بیله اخلاقه تسپیت و هزار حکمت ضمته مصالحه مکه مکرمه و قعه‌سی و قوبولشدراهون شریجنی اختیار اراده سیله بعض ملکتاری دشمنده ابها و بعون الله تعالی مدت قلیله ده مهمات سفریه و امور عسکریه کاینی نظام ویریلوب بنه یدلرندن استخلاص او لنقده بأس یوقدودیدیکمده افندی هیچ برکره صلح اولقدن نصرکره فسخ مصالحه ارتکاب اولنور حی دیو دعواه مندانکی و متنانت ایتدکه فقیر دخی ماد امکه دشمن دین مملکتکزه بوسرتبه جك يول بولشدرا طرف شاهانه کزدن فسخ صلح عاریه اختیاره حاجت قوییوب آرالق آرالق تکالیف شاهه ایله کندولری اساس صاحی هدم و سزی حریه مدام ایدرلر دیدیکمده مشارالیه تکرار آغاز کفتار ایله روم دولتی حالا روسیه لو ایله مصالحه بنه نظام ویره میوب فرانجه بر وجهه قبول اولنیه حق بھانه ایراد وشو کونه سند طلب و بولیه جواب ایدرک اوزرینه آمیوب اولظرفک ایشی دخی دوچار عقده تشوبیش اولمش مفهوم ملری نی مبالغه ایچمامه ایله تذکیر ایتدکه شاهم دولت علیه ابدی القرار جمیع دول نصارا ایله همیجوار و بر مقتضای شر عشریف هر بار کفره ایله جنک و حرب اوزرہ اولدوغی امر آشکاردار روسیه لو ایله مصالحه صورتی ده ارلدیگی تهدیوجه انکلتاره ایله محاربه سائز لرندن اهون و اسهل و دولت علیه محاربه دن بی فتور و کسلدرهان مصالحه بنه سزلر بر رابطه ویریوب شو دشمنی آرادن دفع بیورون دیدم خوشمدی یاخدا باق اهل ایماندر بھلوم بیجه اولور دیو صددی سمت آخره تحويل و بر مدت دخی ذکر آنی بایزید و اکراد و قعه‌لری مذا کره و مباحه ایله مجلسی تکمیل ایلدیکی.

خلاصه استشعار بندۀ ناتوان از تکالیف بارده فرانچه‌لویان در مقابلهٔ توسط مصالحهٔ روسیه‌لو و ایرانیان

اجهام فرانچه عسکری‌ی ملک‌کترندن امراره قائل اولق و فرانچه‌لوونک ظاهر اقصای مراسی مجرد انکلتره‌لودن اخذ انتقام اولقله بونلر اول آمالی استحصل و اقام هنددن آوراده یداستیلا ایده‌جکلری ممالک بی‌احصای امرار عسکر و معیت بالسفر مقابله‌سنه و انبات مدعای محبت ضمته‌ه تمام‌ا عجمامه تسیم و اعطای‌ایلک و رویه دخی ممالک عجمی استیلا ویدلرنده حفظ و باقا ایچون بونجه سنه‌دبرو هزار زحمت و محنت و لاید مصارف و کافی مرتکب‌الآن عجمامه بالوجه غالب اولدقلری‌چون ممالک منزبوره‌ذن بلاعوض کلایا کفید اینتلری تکلیفی قانون دوله خالف و رسم اتفاقه مغایر اولدوغندن ممالک منصوبه‌لرندن تقلیس و شماحی و شروان و تیمورقو دربندی و سائر بومقوله متین وواسع وکثیرالمنافع مملکتکار کان. یدلرنده قلمق اوزره طرف انجامدن ممهور سندویرملک و شوشه و بنیک و کومری وسائربو، ملأو روانه مناسب ولايتلر دخی طالب اولورل ایسه روسیه‌لویه بلکد الحاج و ابرام وسی بلاکلام ایله بر تقریب سوز آکلادوب بالتوسط بر نظام ویره‌یله جکلری‌ی وبوصورتله‌ده راضی اولدقلری صورتده روسیه‌لو عنادریه مضر برقوم مضر اولدقلری‌چون ماده مصالحه‌ی قطع ایده‌میه جکلری‌ی و فقط دوستاغه حرمه هنددن استیلا ایده‌جکلری ممالک واراضی‌ی بونله‌تسیم و اعطای و عسکر ترفیق ایدلرل ایسه اول بایده واقع اوله‌حق مصارفلری‌ی محصول هنددن مع زیاده ادا ایده‌جکلری مآل و مفهومی جنزا مرسم شهزاده‌یه انبای ایله طهرانده دخی بومعنای اتها ایده‌جکی شهزاده‌نک بالاده مسطور تقریر و افاده‌سندن و تبریزده ساکن مستشار دوئنک تذکیر و تحریر لرندن استشعار او لندوغی.

بیان سعی کوشش شهزاده رشید، ای وضع احداث نظام جدید

مساعده قره بختله بلازم احمد نائل تاج و تخت اولان شاه مشار الیک کافه اعمال و اطواری تزوج و تزین و ادخار جواهر و خراشدن و جمیع افعال و کرداری تفاخر و تکبر و زیر دستانه ظلم و تجبردن عبارت و نظام ملکیه و معامله ملکیه‌دن غافل واوامر و نواهی‌الله‌یدن بالکلیه ذاہل خسیس و دنی بر راضه بدخلت اولوب آنچق‌سلفی خادم شاهک اداره‌سی و بالوجه استحقاقی سبیله ولی عهد ایتدیک حالا تبریز حاکمی اولان اوغلی عباس میرزا هر قدر حدث السن ایسدخی کویا بر شیخ مشکی هوای نفسانیدن واختراع ابنيه وزیباش البس‌ه‌دن مجتبی و پدریته نسبتله فی اجله عدل و داده راغب واریاب کاله حب اولدوغندن غیری ذکری و فکری تقویه اساس سلطنت و توسعی دائره ملکت و تدارکات اسباب غلبه و حکومه معطوف و کافه اوقانی صیدوشکار و تهیه ادوات کار زاده مصروف اولوب افواه ناسده کویا علت جوعه ابتلاری علشندن و حقیقتده خفیاً عقد ایتدکلری رشتہ متارکه و محبته بناءً بر سنه مقدم تقییسده اولان روسیه‌لودن فرار صورتیه تبریزه وارد اولان ایکیوز تفر روسیه‌لو ولایتلری و مقدمه فرانچالودن جلب ایتدکلری حینده تفر معلم و مهندس مباشره‌لریه معلم عسکر تدارکه و ممالک دولت علیه‌دن تجار و ساخته‌لریه یوک‌یوک مایعه‌ایلک‌کلری تحسس و تیوردن طوپلر و کله‌لر اساغه و اعماله و طوب و جیخانه عربه‌لری تنظیمه و باروت طبخته مبادرت ایله بر سندن و اوژباچان مملکت‌لریه توزیع و کوناکون تهدید و تأکید ایدرک عیناً و بدلاً تدارک و تحصیل والبسه و هیئت‌لری تبدیل ایله سلطاطه تسمیه ایلدیکی تخمیناً اوچیک تفر مقداری عسکر کرکی کی محاربه افرنجیه صنعت‌لری تعلیم ایتدیردوب کل يوم اجرای صنایع ایتدیرمکده و بر طرفدن دخی بر نوع عسکر ک تکشیر و توفیرینه منید سی و اهتمام ایمکده اولدوغی دیار عجمده شاهان

حساًنه و مساهله‌لری سبیله معدنلرینز مخصوص‌لدن دولت‌زه لزومنی اشیای دول ساره‌دن خصوص‌متلری هویدا اولان دشمن ضعیفه ارسال برله استکمال اسباب مقابله‌لرینه معاونت قیلندن اولدوغه بناء کمرکاره تقریباً و تخمیناً سنوی ترتیب ایده جك یکرمی اوتوزیبک‌فرش مقداری کسردن صرف انتظار ایله ارضروم و بازید وقارص ووان والیلرینه خطاباً اقتضاسنه کوره مؤکد اوامر علیه کوندریلرلک دیار مجده باقر هورشون و تیمور و قوشوم امراری کلیاً من ورفع بیورلینی صورتده دولت علیه به (صح) بالوجوه منافع خفیه و فوائد جلیله حاصل اوله‌جنیه.

اجمال اوصاف ظلم و ستم شاه عجم و سبب تغیر رعيت و عسکر و خدم

شاه بی مرحّت کمال عدل و نصفت و شرع شریفه زیاده رعایت ایله پایدار قوت اوله کلان امانت کبرای سلطنتی کثیر خزان و دفائمه موقوف اولق اعتمادینه دوشوب ملکلرند جزیه واعشار شرعیه و معادن و کمرک مثلاً واردات قانونیه اولمديعندن وطنیت فطری حرص و طمع و ظلم و ستم اجزای مزمومه سیله مركب و مترسم واول دیارلرده احکام شرعیه مفقود و کالمدم اولمديعندن شمده به قدر انواع نظام و تعذیبات ونا مسبوق تکلیفات ایله جمع و ادخار برله علی روایة قرب طهرانده واقع ولدی الاقتضا قرار و تحفظ توعنده اولدوغی جنکالستان مازندران اسمدنه کامن مسقط رأسی اولان استرآباد قصبه سبنده و طهرانده تنین و تخرین ایتدیکی یکرمی ایکی گرور نقوده و حریم دائره‌سنده ونسوان کشیره یدلرنده موجود جواهر نا محدوده دن غیریدر دیو ایستر ایسته من بو فیله اراهه ایلدکاری بجهورات کرانبهای بی احصایه عدم قناعت ایله بیدرپی جمع مال وابقای فواحش بال ایچون حجاج و خحاک ارتکاب

حکم کوچجانم
لاده‌لر

ظاهر امده‌دن و ابودرد فخر و تیمور و شاهزاده قور و شاهزاده قور

الله‌الله زمانلر ندن خلوع پدرینک طهرانده تأخیر و جانب و شیز اده به اسیزی ایلدیکی یکرمی اوتوز قطعه طوب و هوانلر ندن ماعدا شهزاده مشارالله شیمیدی به قدر قرق‌الای قطعه چرخه وابوس طوب‌لری و هوانلر اصاغه و عمریه‌لر انشا و خیلی باروت طبخ و تیمورلر کله‌لر تنظم ایدوب الان استکشارینه سی بیشمار اوزره ایدوکی.

وقوع هجنت و محذور در اصراد باقر و تیمور بدیار ایجام بدکدار

نمایل ایرانده انواع معادن هیچ‌بنوع معادن بولندی‌لرندن ضربخانه

متعدده لرندن اعمال وايدادی ناسده استعمال اولان فلوس نام باقیر‌منغرک

وایدقلری طوب و مهمات نخاسیه و آهنیه و اسربیه‌لرینک باقر و آهنی

اهنری = دمیر و قورشوخته دلات علیه معادن مهولندن استرا و قطع و ترویج ایتدکاری

سیم = کوشن ققدوسکوکلرندن تدارک و پیدا ایده کادکاری ظاهر و کنی آچه‌لری خ

سر = آلتقت غلو رواجی تقریبله دیار آخره اخراج ایتمدکاری مشلو دولت علیه

تقدی دخی برصورته اولظر فلوره ارسال و نخاس و تیمور و قورشون دخی

بیع واصال اولندیفی تقدیرجه صرف ایده جك بر آچه قطع و ادوات

حریمه و لوازمات ساڑه لرندن برشی حیر اعمال ایتدیرمیه جکلری واول

بایده دولت علیه به شدت احتیاجلری باه ایکن مقتضای جعلتاری اوزره

شرم و حیا جانب دیکری استحقار و کندی نفودو آلات حریمه‌لری ایله

مباهات و افتخار ایتدکاری و بالحالة‌هذه طوبخانه عامره و کرخانه ساره‌ده

اصاغه اولان انواع طوب و هوانلر و ترسانه معموره ده یاپیلان قلیونلر

و مهمات حریمه‌ساره ایچون دولت علیه به کلیتو نخاس و تیمور و قورشوخته

لری دیکار و بونلرک قلی سبیله عباد‌الله‌دخنی مضایقه به کرفتار و دیار مجده

بونلر بیع اولندیفی تقدیرجه شروط عهدنامه به مخایرتی و آخر کونو

برمضرنی اولمديفی جمله عنده اشکار ایکن ارضروم و طربزون مثلمه

مشلو ایلان دیلریزه

(ج)

و انهمک ایتمدیک و خاطر لرینه کلیدیک تعذیات و مظلمه و تکالیف و جرایم ایله عموماً اهالی ایرانی زار و نلان و مواجب و مرتبلی قطع ورفع و ماللرینه طمعاً ادنی بها ایله اهلاک و رفع سبیله کافه عسکر و خدمه‌سی کنندون متفر روزگران ایتدوکی واذریاچانه مسلط اولان روسیه‌لور خادم شاهک و شاه لاحق مشار الیک زحم خورده و ظلم دیده‌لری اولان جعفر قولی خانک و قفلیس جانبی سکانک دلات و دعوتاری ایله بلا جنک و جدل کلش اولدقلری و شمدی به قدر واقع اولان محاربات متعدده لرینک بر ایکی دفعه‌سنه عباس میرزانک سی و تدبیریله عسکرلری غالب کلوب ماعدا‌سنه بالطبع عرضًا مغلوب اولدقلری و جوانب ایجامده واقع دول اسلامیه‌دن بری ازیجق حرکت ایسه بی‌شک جهانی اول طرفه میل ایده جنکلرندن قطع نظر عدال‌محاربه روسیه‌لو ایله موافقت و دولت‌لرینه اهانت اینلری واهمه‌سدن اوتو رو مرسو مل ایله جنکه جرات ایده مدلکلری و ایران خاقی دیانت‌دن خالی غیرتکشلری اولدقده و شاه و مشار الیه هربار عسکر هنقدر افتر اولور ایله امید مال و آمال سپایش حال زیاده جنکه مجبور ولدی الضروره جسوز او لور دیو خلاف عقاید ناس لاف و کذاف ایتدوکی و مشار الیهم لشیخ حکام و خدایمی قاعدة پیشین احجام اوژره شمدیه قتل و اعدام اینلوا ایکن اولادی میمدد و اکثری برسنک حکومتیه متفرد و متبرد اولوبه انجام کارده دعوای سلطنت و یاخود صورت غیبویه ایله امید نجات اولیدیندن کمئنه بوکاره جسارت ایده مدلکی و شاهک و قاتنندن صکرمه وارث سلطنت اولان اولاد کشیه بربینه خصوصت ایدرکه مالک ایران ویران و زمام سلطنت مسلمه ایدی اجنیان او بلخندن اشتباه اولیدینی رجال دولت و یابندکان سراز سلطنت‌دن ایوجه کوروشیدیکم و عند الموده

خانه‌لرینه قوندیغی بعض کسانک مآل مقال صادقه‌لرندن دلالات ساژمه

ساچه‌لرندن تحقیق کرده بندکی ایدوکی.

بيان کیفیت عبدالرحمن پاشای فضاحت اینکه آندر سوی بغداد از زمرة میر بلاد آکراد

شاه کراه سمت سمت مالک جسمیه‌سنه حاکم اولان اولادندن
ماعدا سائز بلادده اولان باجلمه حکامک و اصحاب نفوذ و ذکاردن اولان
کافه اخوانین و خدامنک دغدغه خروج و طغیانلرک در امان اولق
ملاظه‌سیله یا اولاد و یاخود عیالی رهن طریقیه طهرانه توقيف
و تأخیر و بمقوله اصحاب اذهان دخنی دیارلری حصول‌لردن صالحانه سالیانه
و پیشکش نامیله سنوی اداسه متهد اولدقلری نقوذی بھر سنه عید
سال = سنه (صح)

نوروزده بالنفس کتوروب شاهه تسلیم واسترلر ایسه رهنلری تبدیل
ایتدکن صکره انلر یا بقا و یاخود اخر منصب توجیه و خلعت اکساسیله
اعاده و تسیر ایده کلیدیک اجلدن بغداد بهشت آباده تابع کردستان
حکامندن معدود اولان بابان نام دیکر قره‌جوران متصرفی سابق
عبدالرحمن پاشا بغداد والیسی ساقیدن اغراض ایده طرف شاهه التجا
ایتدوکی اشاده آنک دخنی بر تفر او غلوی رهن طریقیه طهرانه توقيف
و دولت علیه‌دن بالاستدعا و خصت سنه استحصالیه کندوسی و لايتمه
اعاده و ولایتی حصول‌لردن بمقابلده بھر سنه بینلرنده معهود المدار
نقوذ صالحانی نوروزده کتوروب اعطا و خلعت اکتسا ایمک شرطیله
اخوانین سائزه اعدادیته ادخل اینکله پاشای منبور اولزماندن برو
شرط مذکوره کمالیه رعایت ایمکده اولدینی و باجلمه بغداد و حوالیسی جلقی نظرند
بogrکتی سبیله مزموں و منفور و طهرانه اولان او غلو عدم رعایت
و مذاہبده مبایت حسیله مکدر و مقرر اولدوغنده پاشای منبور

بُوگره اوندن نادم اویش ایسه دخی رهنی تخلیصه چاره‌شی اویلینگدن و خلمت اکرادیه‌سی اویلاً بالاستحصال اماله و رجوع نفسنه کران کلیدیکنندن بالضرور صبر و تحمل ایلوک طهرانده اولان اوغلونک آداملرینک و ذکر آنی مصلحت قارصده یوسف پاشا حضرت‌تلری عنده مقيم دیوان کابی قاسم افندی‌نک کفتار و اطوارندن جزماً و یقیناً معلوم بندک اولدوغی ومن بورک اوغلی ید جاتبته اعاده وارجاع اولنی خصوصی میرزا شفیعه کتوردیکم مکتوب سایمیده سطحیجه مسطور و بوخصوصی اولدوجه طرف عاجزانه مدن دخی سی اویقینی حامل اولدوغم تعیین‌نامه‌ده مذکور اولدوغندن بوققین ابتدای امرده شهزاده عباس میرزا یه وزیریته بوماده نارکانه تذکر ایلیدیکمده بزم به جکمن ایش دکلدر طهرانه وصولنده مذاکره ایله جوابی اولظرفدن و دیلوو دیدکلریته مبني طهرانده برایک دفعه من بور میرزا شفیعه عبدالرحمن پاشانک سرکله بوكونه ماماله‌سی دولت‌ک کنه‌له معلومی اویلیوب فقط حین حرکتمده مقام علیای ریاستدن دولت ایرانیه‌نک التاسنه بناء بغداد والیسته یازیلوب عبدالرحمن پاشا محله اقاد و تامین اویلی دیدرسون دیو بوققینه تئیه و تذکر بیورلیش ایدی . تحقیقه کوره پاشای من بوری عادتاً اخوانین ایرانیه ذیلنه دولت علیه‌نک ملک موروی سالیان وضعیله بیانیه ممالک اعجمایه سلکنه ادخال بیورمش سرکله بوایسه دعوای خلوص و محبتکزی منافی و بندک کنز تأکید محبته ماموریتم حسیله بوخصوصی وقوعی اوزره دولت علیه‌یه افاده ایچر ایسم دخی طرف آخردن مسموع بیورلیوب بالآخره فساد ظهوریته بادی عادی اوله‌جنی ظاهر در زیرا فلان تاریخنده بغداد والیلکی هوایله شاه عباس نافی صفویه مراجعت ایدن بکر صو باشی به سر عسکر حافظ احمد پاشا طرف‌نده بغداد منشوری ویریلیدیکی‌انده نان و نعمتیله پژورشیافته اولدوغم

۷

سالیان
لش

دولت علیه‌ی برا غوب اجنبی باش ایندزمک فدای جان و دل مشکل. ایش دیو شاه مشار ایه جانب‌نند اکراه ایمه‌سندن ناشی بغداد بوجانب‌ن استیلا و عقینده سلطان مراد رایع حضرت‌تلرینک همت پر می‌می‌شلریله استرداد. او لوجه دکین نقدر جانلر هدر و عموماً دیار ایران ذیر و ذیر او لدوغی کتب تواریخنده مسطور و اسرالشروع اصغرها مثلی‌السنة ناسده مذکور و متدارد و من بور عبد‌الرحمن پاشانک دیوان کابی مثلاً قاسم مدت وافره‌دنبرو و حالاً یوسف پاشا حضرت‌تلرینک اوردو سنده قائم‌الملغله بالدفعات تزد حقیرانه‌مه کلوب فدای جان عدیم‌الامکان اویلینگدن و ولی نعمتمن اولان دولت علیه طرفه فراره وجاه وجوار منزه بر ملتجایا بوله‌مدیه‌مزدن بالضرور اعجامه عبودیت و ماؤف اویلی‌غمز و بر طرفه ویره‌کلیدی‌کمز ویرکو اعطاسی و کرو ابتسی و نوروزلرده خلاف مذهب و آیین خلمت اکتساسی مثلاً مصائبه جسارت‌ایشک. بوبالردن استخلاص نیازیله اقندمنه مراجعت و خیلی زماندن برو دائمه‌سنده افامت‌ایده‌یورم بر قافنه‌یی مفید اویلی دی و سنت ماموریتک خصول مامولزه شبب و علمت اوله‌جنی معلوم اویلغله مقاصد سائمه‌منزدن قطع فقط قره‌جوران سنجاعی بقداده من بوطیت‌نده اخراج و سائز الوبه مسـتقله هشـلـو طـرفـه دولت علیه‌دن فرمان ایله پاشامه توجیه ایندروپ بومقا به‌ده و هابی اوزربه سفر و عنیت و دولت علیه‌یه وساکه مالاً دخی خیلی خدمت ایدن و بوتهمت سبیله دولت علیه اعتماد ایمز ایسه پاشام عنده‌نده لاشی مقوله‌سندن اولان اویلادی فدا و ولایت انجامی تالان و یعنی ایله اعتماد کای اغطا اینده‌جکنه کفیل و رهن ویریز دیو بوققیه رجا و واقع حالی انبیا ایندیکی وبشای من بور بعینه بکر صو باشی مثلاً طرفی‌الدن بر اقیوب سره بوكونه عبودیت اینکده ایسه دولت علیه‌یه دخی بوجهمه خدمت و رقت عرض اینکله آخر‌الامر بر فساد ایجادیه شبب اوله‌جنی باه‌در. دیو توضیح مرایم و توشیح کلام اینده‌رک گفچی تقریر و افهم

ایلدیکمده اقدی دیوان کاتبی بیانه سویله مش شمشیک حاله دولت علیه مده بر عبدالرحمن پاشانک اوغلو کرک ولايتده او تورمش کرک طهرانده دورمش عدم تکلیفه بناءً بر کونه باس یوقدر دولتزه مقطوعاً حالیان اعطاسی خلاف اولوب همچوار اولق مناسبیله فقط سنوی بر سقدار پشکش ویرر واوغلوی اعاده ایده جکزدر وباجله حدودده اولان حکام شاهان سالفه وقتلرنه اولدوغی مثلاً بر مقدار پشکش ارسالیه داماً افت و مظاهرت ایمه‌لودر دیدکده حاضر فضاحتلری ستر و اخفا حددنده ایکن بوز جنارمه مق و فی الجمله قدر اعتباری حافظه ایمک ایچون معارضه و مخاصمه ایمیوب واقعاً قریریکن نفس الامر مطابهدر سخابوا تخدادوا امری منطقه طرفیک حدود حکامی دولتین علیین جانبلریه هدیه ارسل ایتسه‌لر و افاده وجهه پاشای مویی الهیک اوغلاری اعاده بیورلسه موجب تایید محبت اولور دیو طرف بندکیدن دخی صوت تصدیق تکرر تکلیف وایراد جواب لطیف اولندیفی و بوتلر پاشای سزبورک چاکرلردن مقدم لاجل التبدیل طهرانه تسیل ایلدیک عنان یلک نام اوغلوی طهرانده توقيف و تأخیر محمد بک نام بیوک اوغلوی ولايته اعاده و تسیر ایتشلردر و برسته‌دن زیاده رو سیلو ایله اصلاً جنک ایتمشلر ایکن بودفعه چاکرلیله کوندردکلری مکتب بحل اسلوب مغروزانه لردن عبدالرحمن پاشانک اوغلوی اعاده و رو سیله‌لوی بالمحاربه شویله و بولیه قهر و فتاده ایمک دیو دروغ صریح تحریر اظهار حصلایحت فخر و غرور ایتدکلری .

د کیفیت معامله، والی، بغداد پاشای فساد پیشهه »

غالباً طرف دولت علیه‌دن بغداد والیسی سابق علی پاشا حضرت‌لرینه محجم ایله امتراج وحسن الفت عبدالرحمن پاشای تامین واوغلوی عجمدن

طلب ایله‌دیو بازمق وبا خود بوجا کرلرینک مأموریتمدن خبردار اوبلق و با آخر مادده ضمته‌ده اولق احتمال‌دن برسیچون متوفای مشار الیه بگدادده کتخدالق و قائم‌قا مق رتبه‌لرینی احراز ایتش منفذان بگداددن درویش آغا نام کورچی‌الاصل ساده‌دل بر شخصی بوز نفردن متتجاوز خدم و خشم وعلى روایة ایکیوز اللی کیسه‌لکدن زیاده هدايا دخی شاه جانبه ایچچی تعین وارسال و عقینه‌ده کندویی اخره انتقال ایمکله مقدم‌ما کتخدالی ایکن بالمحاربه عجمه اسیر وحالا تحصیل ایالت بغداد ایله مر امکیر اولان دولتو سليمان پاشا حضرت‌لری کاکان ایهای مأموریه واو اطرف دخی حصول مأموله سی وغیرت ایمسیچون اثنای راهده مکتوب ایرشدیر دیکیچون الماجی " مرقوم بوفقیدن یدی- سکر کون مقدم طهرانه داخل و بالاده میرزا شفیع خانه‌سته نازل اولنگه ایکی اوچ دفعه مرقوم ایله اجتماع و ماده مأموریتی تحری و استخراج ایلدیکمده عبدالرحمن پاشا ماده‌سی و همچوار لق مناسبی‌لری تذکر ایتش ایسه دخی اساس مأموریتی طرف دولت علیه‌دن بغداد والیکنی تحصیل ایچون استشفاع واستعانته‌دن عبارت ایدوکی و حق برکجه میرزا شفیع مواجهه منزبوره‌ده والی سابقک وفاتی سیلیله بغداده‌اختلال و قوعی تهایان اولش ایکن دولتین علیین بیتنه درکار اولان محبت مقتضاسنجه بوطرف‌لرده سليمان پاشا استصحاب بر له لدی‌الاقتضا ارسال عسکر و جهت آخر ایله اهانت اوله‌جفی بیانیه امریته اطاعت ایتلریچون کوندردیلان رقم شاهی بی دیوان بغداده‌علتاً قرائت ایتدرمک وحدوده‌اولان خانلر دخی لدی‌المطالعه عسکر ارسالی وآخر وجهه امداد واعانت ایتلریچون رقلر کوندرملک سیلله کسه حرکت جرأت و بالجهه اهالی خواه ناخواه شبیت ایتدکلری و منزبور عبدالرحمن پاشا عسکر جمهله کوی سنجاق اوژریته عنیت ایتش ایکن بوطرف‌دن تنبیه و تحریر اولدوغه منی بلا بخاره دعوت ایلدیکنی و طرف دولت علیه‌دن حصول مسؤولیچون شفاعت

بغداد

نامه کوندردکاری خ بوققیره افاده وابا وایاچی مزبور دخی با تعلیم تصدیق وتشکر ونا ایلدیکی وبخصوص چا کرزلیه مبعوث مکتوبم طرفند دولت علیه دخی اجـالـا تحریر واملا ایلدیکی وایاچی مزبور ک عودشدن صکره فقیر طهرانه ایکن مشارالیه سلیمان پاشا حضرتله طرفند با تحریرات بر قاج اتاباعلو براندرون آغاسی دخی کلوب (جنودود) چندروز ^(ص)
لیعنی برقد پکون

عودت ایتدیردکاری مزبورانک آساس مأموریتلری جزماً وقیناً معلوم عیدانم اویلیوب آجق بعدادده استقرارلریه معـاونتلری مقابلهسته بہر سنه طرف شاهه هدیه نامیه بورشی کوندرمکه تعهد
(الله عـذـالـه) شروط سـارـه دخی ربط ایتلری بالـادـه بـسط اوـلان
مقـدـمـاتـنـدـنـ وـفـیـ الـجـلـهـ اـنـفـاعـلـرـیـ اوـلانـ عـبـدـالـرـحـمـنـ پـاشـاـ خـاطـرـیـهـ عـدـمـ
رعاـیـتـهـ خـصـیـ اوـلانـ وـزـیرـ مـشـارـالـیـهـ حـضـرـتـلـرـیـهـ اـهـانتـ وـهـمـ
ایـقـلـرـنـدـنـ وـپـاشـایـ مـزـبـورـکـ اوـغـلـیـ مـحـمـوـدـ بـکـ صـورـتـ ظـنـ وـاشـغـالـنـدـهـ اـیـرادـ
ایـلـدـیـکـ کـلـاتـنـ استـشـعـارـ وـ اـسـتـدـلـالـ اـولـنـدـیـنـیـ .

بعض ملاحظه بنده صاف نهاد در حق حضرت والی بغداد

مالک ایران قدیمند معدود و بعایله الله الملک الودود حالا سلطنه ملک پادشاهیده مقصود اعجمیه قریب و محدود اولان بصره و بغداد مثلو خارج زاده بغداد بلادی استخلاص واستداد وبا جمه شاهان وسکان عیشه وبخصوص شاه مشارالیه اقتضای سرادواذکار وافکارلری بوصابی تدبیر وایراد ایدوکی تزد عاجزانمده مجزوم وجله عنـدـنـمـ معلومـنـدـرـهـ بنـاءـ عـلـىـ ذـكـرـ بـوـمـطـلـوـبـهـ مـهـالـکـ اوـلانـ شـاهـ طـرفـندـ دـائـماـ استـکـنـافـ وـاـکـرـاءـ وـوـلـیـ نـمـ عـالـمـ اوـلانـ پـادـشـاهـ جـهـالـهـ بنـاهـهـ صـنـافـ قـصـدـیـلـهـ اـعـجـامـهـ بـعـضـ اللهـ فـرـائـضـهـ رـعـایـتـ وـلـةـ مـالـکـ حدـودـ وـاجـبـهـ

ذمت ایکن و بغداد والیلری عظامی دولت علیه بہر سنه ارسالی معتاد اولان بر توجهه هدیه ناچیزک ایضـالـنـهـ جـواـزـ کـورـهـ اـهـالـهـ وـرـخـاوـتـ اـیـکـنـ بالـادـهـ بـیـانـ اوـلـنـدـیـنـیـ وجـهـهـ بـغـدـادـ جـانـبـنـدـنـ بـرـدـفعـهـ کـوـنـدـرـیـلـانـ هـدـیـهـ اـعـطاـ وـشـرـوطـ سـارـهـ اـیـلهـ طـرـفـ اـعـجـامـهـ مـیـلـ وـانـحـاـ بـحـیـجـ اـولـدـوـغـیـ صـورـتـهـ عـقـلـ قـاصـرـ عـاجـزـانـهـ مـهـ کـورـهـ وـقـیـلـهـ دـولـتـ عـلـیـهـ بـهـ بـالـوـجـوـهـ مـوـجـبـ مـحـاذـیرـ عـظـمـاـ اوـلـهـجـنـهـ بـنـاءـ بـوـخـصـوـصـ اـطـرـافـلـهـ تـحرـیرـ وـتـدـقـیـقـ بـیـورـلـقـ اـمـوـرـ وـاجـبـهـ دـنـ اـولـدـوـغـیـ .

صـورـتـ حـرـکـاتـ نـارـوـایـ اـعـجـامـ بـیـ حـیـاـ درـحـقـ حـضـرـتـ یـوسـفـ
پـاشـاـ وـاسـتـرـدـادـ اـمـوـالـ مـغـصـوـهـ فـقـرـایـ بـایـزـیدـ سـوـیـ اـعـجـامـ عـنـدـ
بـاـطـلـبـ سـرـعـسـکـرـ دـلـیـلـ وـبـحـسـنـ تـدـبـیرـ فـقـیرـ پـرـتـقـصـیـرـ

اعـجـامـ خـسـرـانـ اـنـجـامـ دـوـلـتـ عـلـیـهـ بـهـ شـمـدـیـکـ حـالـهـ روـسـیـلـوـهـ دـاـرـ
وـسـاـرـ مـرـاجـعـلـرـیـ قـلـمـقـ وـدـوـلـتـ عـلـیـهـ کـنـدـیـ اـمـ مـعـظـمـسـیـلـهـ مشـغـولـ
اوـلـوـبـ فـضـایـجـ جـزوـیـهـ اـیـچـوـنـ اـخـرـینـ تـأـدـیـیـ قـدـیـنـهـ دـوـشـامـکـ فـکـرـ
فـالـیـمـسـیـلـهـ مـقـضـایـ جـلـیـلـتـرـیـ اوـزـرـهـ جـانـبـ سـلـطـنـتـ سـلـیـهـ عـلـنـاـ اـهـافـتـ
وـخـانـتـ اـیـمـکـهـ مـبـاشـرـتـ بـرـلـهـ اـیـامـ شـتـادـهـ قـارـضـ وـبـایـزـیدـ وـوـانـ وـهـنـکـامـ
کـرـمـادـهـ حـوـیـ وـرـوـانـ جـانـبـلـرـیـ قـشـلاقـ وـبـیـلـاقـ وـطـرـفـینـهـ اـذـعـایـ اـتـحـادـ
ایـدـهـ کـلـانـ سـیـیـکـیـ وـزـلامـ تـسـمـیـهـ اوـلـوـانـ اـیـنـیـ عـدـ عـشـیرـتـ اـکـرـادـبـکـارـیـ
اوـلـهـ «ـعـبـدـ» چـسـیـنـ «ـنـامـ بـکـلـرـیـ طـرـفـلـرـیـهـ جـلـبـ اـیـلهـ بـرـ طـرـفـدنـ مـزـبـورـانـ
وـبـرـ طـرـفـدنـ دـخـیـ حـوـیـ حـاـکـیـ اوـلـانـ قـرـهـ کـوـزـ مـحـمـدـخـانـ سـرـقـتـ وـشـقاـوتـ
تـهـمـتـلـرـیـ اـیـچـوـنـ مـیـانـ مـزـبـورـانـ خـصـومـقـ وـطـرـفـ اـعـجـامـهـ عـدـمـ
مـیـلـ وـمحـبـیـ باـهـ وـبـیدـ اوـلـانـ بـایـزـیدـ مـتـصـرـفـ اـبـرـاهـیـمـ پـاشـادـنـ اـخـذـ اـشـقامـ
وـکـرـهـاـ طـرـفـلـرـیـهـ جـلـبـ دـوـامـ اـیـچـوـنـ لـوـاءـ مـزـبـورـ قـضـالـرـیـهـ تـسـلـیـطـ وـانـلـرـ

بنی سروبا زعایی عجم طرفه اسرا و حوى طرفدن کلان اموال منهوبه خقرای بازیزد احبابه توزیع و اعطای استدلالیکی و بعده روان جانبدن اولان اموال مخصوصه دخی بر روایته وعلی روایة مع نقصان یساچی باشی و نوری يك ایله بازیزد کلوب احبابه ویرلیکی و مرقوم قره بک ضبط یانشه اولان موجود کلیتو اموال وقوعی روان خانی کلیاً ضبط و مقتضای غرورلی اوژده یوسف پاشا حضرتارینک طلب و تحریرینی کتم برله روسیه‌لویه فرار تدیرنده اولق تهمتله مقید جانب شهزاده ه ارسال ایلدیکی خبری ارضرومده رسیده سمع بندکی اولدوغی.

مغارز صلح وسلم بعض حرکات ناصر ضیه عجم

حالاً روسیه‌لویه تابع وکال ملعنتی دنیاه شایع حضر قولی خانی محمدمن حین فرارنده دامادی و بازیزد سنجانی متصرف بولان متوفی محمود پاشا لواه منبور ملحقاتندن کرد او غلو قلمه‌سی دیگله عربیف صعب المرور بر قلمه‌به اقعاد ایدوب بعده بالاراده شنیه اوالحوالی حکامنک و عجم خانلریشک مباشرتاریله طرد و بعد اوالدوغی انساده تکرار دخولنده حراست دیسسه‌سی و منبور قره بک سوق واعانه‌سی سنبیله قلمه منبوره دخول ایدن اعجم الی آن چیقمیوب توابعنده اولان چند عدد قرائی بریشان و بر طرفدن استحکامه اهتمام ایدوب هنقدر استدادی مراد اوالدیسه اصغا واعطا استدکلنند وحدود موجوده اکثری بلاد خلقنی حین فتح خاقانیه تطیب واعجمی بو طرفه ترغیب اراده سیله کافه تکالیفنده معاف بیوردقلی کلیون فقط رضالریله والیزینه سنوی جزوی هدیه ولدی الاقضايا عسکر اعطاسی وجهت اخر ایله خدمت ایده کلان رعیت دولت علیه‌دن وان سنجاغنده واقع اهل سنت و بالا عقیدت حکاری اکرادی بلادندن بجاذ ناجیه‌سی چا کرلری طهرانده.

دنجی حوالی مرقومه عاداتنده مبالغه و تقریط ولا بعد اموال منهوبه قرقانی تمامآ هوی و روان طرفیه ایصال استدکلرینه و كذلك قارص محافظی مقتول محمد پاشانک روانه فرار ایدن قرنداشی قره بک استصحاب و خلاف حضرتاری استغراپ برله بالطف والاحسان جبر نقصان استدرمک ایچیون قرب وجوارده بولان منبور سردار حسین خانی دائزمه‌سی واوردوسی خلقیله معاً قاغزمان صحراستده اردوسنه دعوت وسایه سلطنت سنه‌ده کلیتو هدیه اعطای وجهت اخر ایله مکرم وملتفت ووافر اظهار قدرت و شهرت استدکدن صکره خلاف شروط مسالمه تصاحب استدیکم منبوردن قره بک و عبدل حسینی واشیاء منهوبه‌ی طلب ایدوب اولدنجی اطوار سجریه اور کفتار باروا ایرادیله مختلف استدیکنند کمال مرتبه اتفعال برله خصوصات منبوره ضمته شهزاده عباس میزا به بالحررات توری نام برمعتر آدمی تسری و بوقیره دنجی مفصل ومشروح بر قطمه امرنامه تحریر بیوردیقه منی چا کرلری بر قاج مجلس شهزاده مشار الی و وزیری میرزا بزرگ ایله مقتضای وقت و زمان اوژده مواد منهومه در میان ایدرک بالآخره بش الى سنه‌دنبو: بازیزیدن فرار ایتمش رعایاری کیرو اعاده اویق شرطیله فقط بالجهه اموال مخصوصه نک استدادیسه و قره بک حقنده دنجی بالحازاره مشار الیک تطیب فوادیه وعشائر منبوره کویا اصل کندی رعیتلری اوالدوغی و دکل ایسه دنجی مهین چانین اوالدقیری اجلدن فیامد اراضی رومه ایاق بصدر ممق واکر تجاوز و تعدیلری واقع اولور ایسه قرب حدوددن قالدیروب خراسان طرفیه کتورمک موادیه ارض ایله یاسانچی باشی منبور نوری بک تریفیقاً روان خانی جانبه وایش آغا‌سی نابی اولان محمد بک بوقیر ایله تلخیصاً حوى طرفه تمین و ارسال استدکدن صکره بوجا کرلری کلوب بازیزدده ظهور ایدن فقط فرق الی خانه مقداری

شهرزاده عباس میرزا عسکر ارسالی ایله اور در بروب ایکیوز نفردن متباوز نسا و زجال و کبار اطفاللرخی سبی واسترفاق و تبریزده علناً بالمزایده طائفه انجام و نصارایه بیع و فروخت و بازار حکاری قریه لرینه سنوی بیک بشیوز رأس اغام و بیک بشیوز دیال ویرمک خصوصی تکلیف و اغنمی جبراً تحصیل و مبلغ منبوری بر قاج ماه تأجیل ایدوب طائفه منبوردن وان بازیزد طرفاندن استمداد واستعاناً ایمکدنه اولدقلرخی و مارالذکر سینیکی وزلام عشیرتلری هنقدر دولت علیه نک قدیمی رعیتلرندن ایسه دخی بوطرفة استقرار ایمیوب ولاط حدود طرفینی تزویر و تفاق ایله بربیرینه دوشوب بواراده اموال فقرائی غارت و بوتهمنلرین بولندقلری طوبراق صاحبته غزو و ونست ایده کلدکلری دولت علیه و وجههاً من الوجه فائده لری اول مدینی اجلدن هان برابر کنوره کلری حسینی وعشیرین منبورین خلقی حدودک بعد ولايتلرندم اسکان ایقلری واخود انلر دخی عجمدن برایر کتور دیلوب بوزاوق جانلرینه جلب واپوا بیود لمی و کور اوغلو قلعه سندن و حکاری قره سیندن گفتید و اسرازی میعه عیناً وبالاضمین رد ایتدولیسی نیازیله بازیزده معروضات و بر قاج نفر داد خواخان تهیه ایمه لو ایکن بوجا کرلری سر دولت افسر اولیای نعمای تصدیقدن محافظه واردہ سیله الحالة هذه اموال منهوبه کد تدبیر ققیرانمه فی الجمله استداد اولنلی ارضروم والیسی دولتلو عمان باشا حضرت لرینه وردندۀ همتلریله مستدعای مذکوره کنر ایله دخی بلکه بوطرفة بر قالبه افراغ اولنوب در سیاده مشتکی ارسالی تکلفه حاجت قلماز و بوحوالینک کافه احوالی واللر طرفندن یازلنق قاعده کلیدن اولنبله راستا معروضات ارسالنده والد مشار ایله افعان ایمک اختالی در کازدر دیو شمدىلک منع و توقيفید ایتدولیسی .

صوَّرَةُ مِعَالِمِهِ أَعْجَامَ بَانِ بَنَدَهُ مِسْتَهَامٍ وَبِيَانٍ حَرَكَتْ عَافَلَانَهُ اِينَ خَاكَسَارَ دَرَآنَ دِيَارَ

مشار ایله یوسف پاشا حضرت لری عند العزیمه حامل اولدوغم تحریرات سامیه لری لدی النظر بوندن مقدم در سعادتدن بونلرک برد عینی صورتی طرفزه کلوب عبارات و مضمونی انجامک دعوای کاذبه افایت لرینه کوره غایت دون اولدوغی طرفزدن تحریر و حق اقصاسنه کوره تسوید القابی تسبیه او نشیدی . بونلرینه اولکی صورتنه یازلگاهه حریفلر متغیر ومنفعل اولور دیو بر از حلالرخی بیان و توضیح و شهرزاده ایه اولان مکتوب سامینک عنوانشن بر قچ فقره ایه تبدیل و تصحیح بیورمشلر ایدی . واقعاً شهرزاده نک دیوانده وزیری میرزا بزرگ مکتوب سامی مذکوره دیباچه و عنوانی طی و ترک ایله بالکن متغیر عارتی جهرآ تلاوت و بعده بوقیره شهرزاده نک شانی جهانده شایع اولنگاه عنوان نامه قراینه حاصل تحصیل قیلنندن اولنق مفهومی تذکیر ایتدیکی مشار ایله ک قولی تایید ایتدیکنندن غیری شاه انجام تباہ اول امرده تصدق سلطانی ضمته بوجا کرلریله قبل جانب پادشاه جهاندن نامه هایلون و هدایا و روڈی مأمولنده و بولیه اولماز ایسه بازی وزیریه اولان مکتوب سامیه و لایتی و همچوار اولان ولايتلر خلقی آراسنده کندویه موجب تعظیم و افتخار اوله حق تعبیرات ویعنی کندویه ستایش و ننا و کمال قدرتی اعتراض و انبائی مشتمل عبارات یازلنق امیدنده ایکن کندي او صافدن قطعاً بحث او نیوب هان پاشاه کافه ام و تاج بخشانی ظاهره شاهان عالم سایه بسیط یزدان درج وجود جهان شوکنلو قدر تلو نهایاتلو عظمتلو ولی نعمت جمع ملت افدمن حضرت لرینه کت توصیف شریف قدره شاهانه و تعریف لطف شوکت شهنشاهانه لرندن بالمناسبه

اولان شهزاده‌لر اکبری و خواهی و شهر طهرانک حاکمی اولان حسن
علی میرزا ایله کورشمک ایچون سراینه و برده فهه دخی عندرلنده باخ
جنان و جهان‌ده معدوم الاقران اولق زعیمه شاهک سنین و افریدنبرو
بنا و اعمار ایتدیکی بکارستان طهران و قصر قاجار تسمیه اولور و صحیح
الهوا و فسیح البنا قصر لرینه عنیمت اولدوغی و چاکرلیمک یریمه حوادث
تواریخ سابقه و مقتضای اوافق لاحقه‌دن بی خبر و اندردن اکرام وادیت
مامول ایدر فن مناظره و اداره جواب مذاکرهدن غافل و تنک دله
برآخر قوللری اولسیندی معامله و مذاکرہ‌لرندہ لایقی اوزره مقابله
ایده‌میوب بالضرور برودت و کدورته عودت ایده‌جکی فله‌الحمد والله
بو قوللری هر حالده عاقلانه و حکیمانه حرکت و اظهار غنای طبیعت ایله
هر کلام‌لرینه مقتضای مقام اوزره جواب باصیواب و زیوب عندرلنده
منکوب و هیچ بر ماده‌ده ایسه مغلوب اولمیوب شان و شوکته وسلطنت
علیه اجر و جیله‌سیله با کمال شوق و محبت وداع رسمي ایفا اولنه رقه
منید عن ورقاه و کمال محبت و اعتبار ایله معارفت و عودت اولندوغه
محاط علم عالم ارای رحیمانلری بیوردقده امر و فرمان لطف و احسان
دولتو عنایتلو عطوفتلو رأفتلو ولی‌النعم کمیراحد والکرم عالی‌هم افندم
سلطانم حضرت‌لرینکدر .

تم

بسط ویسان بیوریلان بر قاج فقره کونا باران نیس‌اندن. رهان مارنه
وصیب قطره متللو شاه حسودی زهر آلد ایتمکله بودفعه میرزا شفیع
ظرفدن کتوریدیکم کاغده شاهلرینک مدح و شناسنده افراط للاف و کذاف
اولبایده و مواد سازدهه صراحته ارتکاب کذب و خلاف ایتدکلرندن
 بشقه بوقیری دخی لایقی اوزره حسن معامله ایتدزمیوب بوقیری دخی
شاهله ملاقات ایتمدیگز دیو سؤال ایدن و بلکه با چله یانه کلوب کیدن
سند و فرانجه ایچیلرینه و سائز کسانه برد کونا مناسبت تدارکیله بن.
دولت علیه قوی قدرت طرف با هر الشرفلرندن مخصوص ایاجی دکم
 فقط پادشاه عالیک صدر اعظم‌منک قائم‌قامتی طرف اشرفدن میرزا
شفیعه بر مکتب کتوردم و حق اولمکتب بروچبار ایله کله‌جک ایکن.
در سعادت‌ده اولان عجم ایچیلری طرفزدن بالدفعات ایچیلر کلوب.
بو جانبدن بر معتبر آدم کوندرلما مسی رو دکلدر مخصوص برآدم ایله
کوندریلسون دیو رجا ایچه‌لریه اندری قطیب ایچون ایاجی عنوانی
اولیه‌رق احقر خدمه دولت علیه‌دن بوقیری ارسال بیوردیلر. شاهله
ملاقاتی موجب حالت یوقدر و قدر و رتبه و گیفیمه نظرآ مامولدن.
زیاده اکرام ایده‌یورلر دیو واقع حالی انبنا و مسافر اولدوعم خانه کمال.
و قرار و تکین ایله اقمت و جوارمده ساکن فرانجه ایچیلری و یانه
کلان اعجم ایله متش‌وقانه الفت واکثریا کتب مطالعه‌یله اصرار ایلم
و بالوجه اظهار صورت عنا و استندا ایدوب بوقیر و آدم‌لرم شاهلرینی.
وسائز سیرانکا هارینی سیر و نمایشه رغبت ایتمدیگز و کورمزدن عودت
اولنوب اراثه دیدبه و شهرت ایده‌میه جکلری معلوم‌لری اولدقده شاهک:
امر واردہ‌سی و میرزا شفیعک وبخصوص صاحب خانه‌منک ابرام.
و افاده‌سیله بر کره آت قوشوسی بهانه‌سیله ترتیب ایتدیکی بشن جمیمه
دیکر ایچیلر ایله معما عنیمت و آثاره تقدم و شهزاده‌لرنده تقرب صورت‌لله
و داراتی تماشا و رؤیت و برکره دخی جوه‌لرینی کورمک و طهراند